

Številka: 007-1/2024-3

Datum: 28. 1. 2025

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (ZOSn, Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24) je Svet zavoda Osnovne šole Metlika na 4. korespondenčni seji dne 28. 1. 2025 na predlog ravnatelja, sprejel

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE METLIKA

1. POMEN VZGOJNEGA NAČRTA

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev iz 2. člena ZOSn ob upoštevanju potreb in interesov učencev in staršev ter širšega okolja.

Je dokument, v katerem so določene obvezne vsebine: vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta. Vzgojne oblike so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena Zakona o osnovni šoli.

2. Skozi vzgojno delovanje nas bo vodila **VIZIJA ŠOLE:**

Dobra šola obvlada izzive učnega procesa, upošteva in razvija avtonomnost in strokovnost učitelja ter izobraževalne zmožnosti, interese in posebnosti učenca. Temelji na dobrih učiteljih, spodbudnem in pozitivnem učnem okolju, dobrih medsebojnih odnosih, skupni viziji, dobrem sodelovanju s starši in z okoljem.

3. Temeljne vrednote, na katerih temelji vzgojni načrt šole, so vrednote, ki so skupne tako delavcem kot staršem in učencem naše šole. **Vrednote**, ki smo jih učenci in delavci šole najpogosteje izpostavili, so:

- pravičnost,
- poštenost,
- medsebojno spoštovanje,
- varnost,
- enakopravnost,
- odgovornost,
- samoiniciativnost,
- solidarnost,
- zdravje.

Naša temeljna načela so:

- načelo strpnosti in upoštevanje posameznika,
- načelo doslednosti,
- načelo sodelovanja učencev, učiteljev in staršev,

- načelo skrbi za vsakega posameznika,
- načelo spodbujanja posameznika k doseganju odličnosti,
- načelo varnosti,
- načelo odgovornosti,
- načelo različnosti.

4. VZGOJNE DEJAVNOSTI

1. Vrednote in načela, ki smo jih zgoraj zapisali, bomo uresničevali s **proaktivnimi in preventivnimi vzgojnimi dejavnostmi**:

- usmerjanje in svetovanje učencem, kadar se pojavijo individualni ali skupinski problemi,
- določanje razrednih pravil skupaj z učenci,
- vodene razredne ure,
- zgled,
- vzajemno delovanje šole in doma,
- organiziranje in izvajanje različnih tematskih delavnic za učence,
- svetovanje učencem in staršem, kadar imajo različne osebne težave in stiske, posvetovanje s svetovalno službo šole, kadar gre za vzgojne težave, družinske odnose, učenje, finančno pomoč, poklicno odločanje, in napotitev staršev v ustrezne zunanje institucije,
- restitucija,
- spodbujanje medvrstniške pomoči,
- predavanja za starše,
- ponudba različnih projektov (glej publikacijo),
- ponudba interesnih dejavnosti,
- jasno opredeljena pravila šolskega reda in dosledno upoštevanje le-tega,
- jasno opredeljeni vzgojni postopki in ukrepi ob neupoštevanju pravil in dogovorov,
- avtoriteta učitelja in drugih strokovnih delavcev,
- sodelovanje z drugimi institucijami,
- izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilja in drugih odklonilnih pojavov,
- zdravstvena in zobozdravstvena vzgoja,
- prometna vzgoja.

Proaktivne in preventivne dejavnosti so sestavni del pouka in ur oddelčne skupnosti, tematskih delavnic, del vsebin pri dnevih dejavnosti, del obiskovanja kulturnih prireditev, del interesnih dejavnosti, šolskih projektov in različnih humanitarnih akcij.

2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje je pomemben del vzgojnega delovanja. Namenjeno je učencem pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z razvojem učenca, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, z razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti. Posredno je svetovanje namenjeno tudi njihovim staršem. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledica kršenja šolskih pravil.

Svetovanje izvajajo strokovni delavci šole. Posebno vlogo pri tem imajo svetovalni delavci. Usmerjanje in svetovanje na šoli poteka v času šolskih obveznosti ali v času izven pouka (pogovorne ure učiteljev ali šolske svetovalne službe).

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah, ki so specializirane za nudenje psihosocialne pomoči.

4.3 Pohvale, priznanja, nagrade

Pobudo za podelitev priznanj, pohval ali nagrad lahko podajo delavci šole in učenci.

POHVALE:

- za prizadevnost pri enkratni aktivnosti,
- za prizadevno delo pri treh ali več interesnih dejavnostih šole,
- za vzorno vedenje,
- pohvala ravnatelja za večletno izjemno prizadevnost pri pouku in drugih dejavnostih (izrekajo se v 9. razredu),
- za nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- za prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole in šolskem parlamentu.

PRIZNANJA

Priznanja učencem podeljuje ravnatelj šole za:

- odlične učne dosežke,
- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države,
- devetletno uspešno sodelovanje pri bralni znački.

Pohvale in priznanja lahko izreče in podeli ravnatelj, razrednik ali mentor dejavnosti. Izreče in podeli se jih lahko na zaključni prireditvi zadnji dan pouka, na valeti ali pred oddelkom.

NAGRADE

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem.

4. 4 Povračilo škode – restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojih dejanj, sprejme odgovornost in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi in se z oškodovancem dogovori za način poravnave. Restitucija torej spodbuja konstruktivno vedenje in s tem večjo verjetnost za spremembe vedenja.

Načela povračila škode

- Če je le mogoče, učenec popravi škodo lastnoročno.
- Kaznovalca ni, učenec sam rešuje problem na ustvarjalen način.
- Potrebna sta odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno škodo.
- Pogoji so, da oškodovanec povračilo škode sprejme kot primerno nadomestilo.

- Omogoča in spodbuja pozitivno vedenje, poudarja vrednote in ne spodbuja obrambnih vedenj, kot sta kritika in kazen.

Primeri

- Če je bila povzročena škoda na lastnini sošolca ali učitelja, se mora učenec opravičiti in uničeno nadomestiti (popravilo očal, nova torba ...).
- Če je bila povzročena škoda na izdelkih otrok, je treba uničeni izdelek nadomestiti. Učenec se mora sošolcu opravičiti in sam narediti nov (enak) izdelek za tega učenca.
- Z opravičilom in povrnitvijo v prvotno stanje se škoda izniči, zadeva je končana (se ne dodeli drugih ukrepov).

5. SODELOVANJE S STARŠI

Sodelovalni odnos izvajamo na formalnih srečanjih:

- roditeljski sestanki,
- govorilne ure,
- predavanja in delavnice,
- pisna obvestila,
- izredni pogovor na željo staršev ali pobudo učitelja,
- elektronska pošta,
- dopoldanske telefonske govorilne ure razrednikov in učiteljev, ki poučujejo v oddelku (termini so objavljeni na spletni strani šole);

in neformalnih srečanjih:

- sodelovanje na prireditvah in razstavah,
- vključevanje v projekte,
- sodelovanje v zbiralnih akcijah,
- sodelovanje pri dnevih dejavnosti,
- vodenje interesnih dejavnosti,
- dan šole.

6. VZGOJNI UKREPI

Vzgojne ukrepe izvede šola, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi ter akti šole. So posledica kršitev pravil šolskega reda in drugih šolskih pravil. To so strokovne odločitve, ki jih izvajajo strokovni delavci šole, in sicer z namenom zaščite pravic, vzdrževanja pravil in dogovorov ter upoštevanja obveznosti.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja.

Vzgojni postopek (razgovor) vodi učitelj, razrednik ali svetovalna delavka. Pogovori se zapišejo, realizacijo dogovorov spremlja oseba, ki je vodila razgovor ali razrednik. Zapisi pogovorov, žaznamkov in izvedenih ukrepov se vodijo v vzgojni mapi oddelka oziroma mapi vzgojnih opominov za posameznega učenca.

Razrednik se za izrek ukrepa odloči po svoji presoji ali v sodelovanju z učitelji, ki učenca poučujejo in svetovalno službo. O vzgojnem ukrepu se obvesti starše.

Podrobnejša ureditev vzgojnih postopkov in ukrepov za preprečevanje kršitev je opredeljena v Pravilih šolskega reda OŠ Metlika.

Učencu so lahko glede na vse okoliščine izrečejo naslednji ukrepi, in sicer

A) UKREPI, KI SE UPORABLJAJO OB LAŽJIH KRŠITVAH

1. Ustno opozorilo učitelja.
2. Ustno opozorilo razrednika.
3. Učenca se presede na drugo mesto.
4. Individualni pogovor z učiteljem.
5. Individualni pogovor z razrednikom.
6. Pogovor z razrednikom in svetovalno službo.
7. Opravičilo (ustno/pisno) oškodovani osebi v prisotnosti strokovnega delavca.
8. Poprava oz. poravnava škodljivih posledic ravnanja oz. dejanja v skladu z učenčevimi zmožnostmi.
9. Učenec je lahko zadržan po pouku z namenom, da se rešuje problem.
10. Učenec zapiše razmišljanja oziroma refleksijo o problemu oz. storjeni kršitvi.
11. Učenec prebere, zapiše pravila oziroma dogovore ali dolžnosti.
12. Pomoč mlajšim učencem ali vrstnikom.
13. Urejanje šolskih torb na dogovorjenih mestih.
14. Podaljšanje zadolžitev reditelja.

B) UKREPI, KI SE UPORABLJAJO OB TEŽJIH KRŠITVAH

1. Zapis kršitve v komentar oziroma izboljšavo v e-dnevnik.
2. Pogovor z ravnateljem.
3. Skupni pogovor strokovnega delavca z učencem in s starši.
4. Strokovni delavec ob prisotnosti učenca pokliče njegove starše.
5. Pisno obvestilo staršem (v podpis).
6. Učenec pripravi tematski plakat/nastop in ga predstavi v oddelčni skupnosti.
7. Pogovor o kršitvi v oddelku, na razredni uri.
8. Pomoč učitelju pri različnih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti.
9. Pomoč v šolski knjižnici.
10. Pomoč pri čiščenju in urejanju šolskih prostorov.
11. Začasni ali trajni odvzem funkcij v okviru oddelčne skupnosti.
12. Začasna premestitev v drugi oddelek ali skupino.
13. Stalna premestitev v drugi oddelek ali skupino.
14. Napotitev učenca v šolsko svetovalno službo.
15. Povečan nadzor nad učencem v času pouka, dejavnosti, ki jo organizira šola, ali med odmorom.
16. Zadržanje učenca v šoli zaradi zagotavljanja njegove varnosti ali varnosti drugih.
17. Pisni ukrep razrednika.
18. Pisni ukrep oddelčnega učiteljskega zbora.
19. Pisni ukrep ravnatelja.
20. Odvzem nedovoljenih predmetov (obvestilo staršev o odvzemu).
21. Odvzem mobitela, ki ga učenec dobi nazaj naslednji šolski dan po pouku.
22. Izrek vzgojnega opomina (skladno s 60. f-členom ZOsn).

6. 1 VZGOJNI OPOMIN

Učencu se lahko na podlagi 60. f-člena ZOsn izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, med dnevi dejavnosti in v času drugih organiziranih oblik vzgojno-izobraževalnih dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku. Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor. O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeleške.

PREŠOLANJE UČENCA

Prešolanje učenca se lahko izvede na podlagi 54. člena ZOsn. Učenec osnovne šole ne more biti izključen iz šole, dokler je šoloobvezen.

Če je iz učnih ali vzgojnih razlogov potrebno, lahko osnovna šola v soglasju ali na zahtevo staršev vključi učenca v drugo osnovno šolo, če ta s tem soglaša.

Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ali
- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih institucij.

Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.

Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena ZOsn je mogoče vključiti v drugo osnovno šolo na podlagi odločbe o usmeritvi.

7. SPREMLJANJE IN URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt osnovne šole je temeljni dokument za delo. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena ZOsn. Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole. Naloge se bodo med letom dopolnjevale s sklepi strokovnih organov, okrožnicami in navodili Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, Zavoda RS za šolstvo ter s sklepi ustanovitelja.

Vzgojni načrt je obravnaval učiteljski zbor 10. 1. 2025 in nanj podal pozitivno mnenje.

Vzgojni načrt je obravnaval svet staršev 20. 12. 2024 nanj podal pozitivno mnenje.

Vzgojni načrt je sprejel svet zavoda 28. 1. 2025.

Z dnem sprejetja preneha veljati Vzgojni načrt OŠ Metlika z dne 20. 12. 2023.

Janko Strahinić
ravnatelj

Tomaž Žugelj
predsednik sveta šole

